

Γνωριμία με τον υγροβιότοπο της Αθαλάσσας (υδατοφράκτης Αγίου Γεωργίου)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται, για την Προδημοτική Εκπαίδευση και για όλες τις τάξεις της Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι το απόγευμα. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί το πρόγραμμα να ολοκληρωθεί μέχρι τις 13:30 ή και πιο νωρίς τότε θα γίνουν σχετικές συνεννοήσεις των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του Κέντρου.

Σημείωση 2:

Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται:

- να εξοικειωθούν με την έννοια του υγροβιότοπου και να αναφέρουν τα χαρακτηριστικά του στοιχεία (βιοτικά και αβιοτικά),
- να αντιληφθούν την ποικιλία των κυπριακών υγροβιότοπων μέσα από την αξιοποίηση των διοραμάτων και του οπτικοακουστικού υλικού στο Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας,
- να συνειδητοποιήσουν τη σημασία του υδατοφράκτη Αγίου Γεωργίου Αθαλάσσας, ως σημαντικού υγροβιότοπου για την Επαρχία Λευκωσίας,
- να αντιληφθούν τη σπουδαιότητα των υγροβιότοπων για τον τόπο μας και για τον πλανήτη γενικότερα,
- να εντοπίζουν κοινά μορφολογικά χαρακτηριστικά των διάφορων πουλιών που ζουν σε υγροβιότοπους (σχήμα και μέγεθος ποδιών και ράμφος, μήκος λαιμού και ποδιών κ.λπ.),
- να ασκηθούν σε βιωματικές και εμπειρικού τύπου δραστηριότητες στο πεδίο μελέτης του υγροβιότοπου (υδατοφράκτης Αγίου Γεωργίου),
- να εντοπίσουν προβλήματα που αντιμετωπίζει ο υγροβιότοπος και να προτείνουν λύσεις,
- να κατανοήσουν τους κινδύνους που απειλούν τη βιωσιμότητα των υγροβιότοπων εξαιτίας της ανθρώπινης ανάπτυξης,

- να συνειδητοποιήσουν ότι η διατήρηση και προστασία των υγροβιότοπων του τόπου μας αποτελεί προσωπική και συλλογική ευθύνη.
- να κατανοήσουν τη σημασία της ορθολογιστικής διαχείρισης του νερού και να εισηγηθούν μέτρα για την εξοικονόμησή του.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00-9:30 Αφιξη-Καλωσόρισμα στο Κέντρο.

Εισαγωγή σε βασικές περιβαλλοντικές έννοιες όπως λίμνη, οικοσύστημα, υδατοφράκτης, χείμαρρος, ρυάκι, ανομβρία, λειψυδρία, κύκλος του νερού.

9:30-10:10 Γνωριμία με τα διοράματα που υπάρχουν στο Κ.Π.Ε. Αθαλάσσας. Ενδεικτικά, οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν την μακέτα της περιοχής, και εισάγονται στη δημιουργία και την ιστορική εξέλιξη του Εθνικού Δασικού Πάρκου Αθαλάσσας. Επιπλέον, μέσω των διοραμάτων στα οποία παρουσιάζονται οι διάφοροι τύποι οικοσυστημάτων του τόπου μας (υδατοφράκτης Αθαλάσσας, Μεσαορία, αλυκή Λάρνακας, σπηλιά) οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν, εξετάζουν και συγκρίνουν χαρακτηριστικά της πανίδας και της χλωρίδας των διαφόρων οικοσυστημάτων.

Επιπλέον, και στα πλαίσια της δραστηριοποίησής τους στο μουσείο του ΚΠΕΕ, οι μαθητές/μαθήτριες έχουν την ευκαιρία μέσα από τη μελέτη της τομής του κορμού ενός κωνοφόρου δέντρου να κάνουν σχετικές παρατηρήσεις για τα επίπεδα βροχόπτωσης στην Κύπρο.

10:10-11:40 Μελέτη πεδίου στον υδατοφράκτη της Αθαλάσσας. Οι μαθητές/μαθήτριες μέσω διαφόρων περιβαλλοντικών παιχνιδιών, όπως το παιχνίδι των αισθήσεων, αφογκράζονται, ομαδοποιούν και παρατηρούν υδρόβιους και παρυδάτιους οργανισμούς.

Επιπλέον, οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν τη χλωρίδα του υγροβιότοπου. Εισάγονται στα επίπεδα βλάστησης (δέντρο, μακία βλάστηση, φρύγανα, πόες) και με επιτόπια παρατήρηση στην περιοχή της λίμνης εντοπίζουν αντιπροσωπευτικά φυτά από το κάθε επίπεδο βλάστησης.

Επίσης, οι μαθητές/μαθήτριες έχουν τη δυνατότητα να παρατηρήσουν ψάρια, έντομα, πουλιά που υπάρχουν στη λίμνη και στη γύρω περιοχή περιγράφοντας στοιχεία που τους εντυπωσιάζουν. Παράλληλα, μέσα από παιχνίδι ρόλων επιδιώκεται, οι μαθητές/μαθήτριες να ασχοληθούν με ζητήματα που αφορούν την επιβίωση και διαβίωση των διαφόρων οργανισμών (εξασφάλιση τροφής, νερού και καταφυγίου), όπως επίσης και να συζητήσουν τους κινδύνους που τους απειλούν. Τέλος, εξετάζονται, μέσω του περιβαλλοντικού παιχνιδιού το «παράθυρο» οι θετικές και αρνητικές παρεμβάσεις των ανθρώπων στο χώρο και διατυπώνονται εισηγήσεις

και προτάσεις για τη συμπεριφορά των επισκεπτών στο χώρο.

11:50-13:00 Επιστροφή στο Κέντρο. Συζήτηση και αξιοποίηση των παρατηρήσεων, εμπειριών και εντυπώσεων των μαθητών/μαθητριών από τη μελέτη πεδίου, στα πλαίσια της εφαρμογής ανατροφοδοτικών δραστηριοτήτων. Ως ενδεικτικές δραστηριότητες αναφέρονται η δημιουργία μακέτας του υγροβιότοπου όπως τον «είδαν» και τον βίωσαν οι μαθητές/μαθήτριες, όπως επίσης και η διατύπωση προτάσεων για αναβάθμιση και διατήρηση του υγροβιότοπου.

13:00-14:00 Διάλειμμα- μεσημεριανό

13:30-16:00 Δραστηριότητες επέκτασης, όπως για παράδειγμα η κατασκευή της δικής τους ηχητικής ιστορίας και η αποτύπωση διάφορων περιβαλλοντικών μηνυμάτων για την προστασία των υγροβιότοπων. Επιπρόσθετα, οι μαθητές/μαθήτριες επεξεργάζονται ένα παραμύθι σχετικό με το νερό και τους υγροβιότοπους και συζητούν τον κύκλο του νερού, σε συνδυασμό με τον συγκεκριμένο υγροβιότοπο, αξιοποιώντας τα στοιχεία που προέκυψαν από τη μελέτη πεδίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι για εργασία στο πεδίο.
- Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το Κέντρο.